

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

O SĂRBĂTOARE A ARTEI MUZICALE ROMĂNEȘTI

Dan Claudiu Vornicelu

Talent de excepție

Tinărul violonist DAN CLAUDIU VORNICELU s-a născut în anul 1972, la București, într-o familie de medici în care dragostea pentru muzică explică întru-marea timpurie pentru această minunată artă. Incepe studiul violonului la vârsta de 4 ani și jumătate cu profesorul Alexandru Rugău de la Filarmonica din Bacău. Debutează la vârsta de 8 ani, la o serbare de la grădinița nr. 23 din Bacău. La 6 ani cântă ca solist cu Orchestra Simfonică Băcăuană, dirijată de maestrul Ovidiu Bălan, Concertul nr. 2 de Liszt, concert, care este prezentat și în municipiul Piatra Neamț, orașele Buhuși și Moinești. La 6 ani și jumătate este cel mai mic concurent de la Concursul național „Ciprian Porumbescu” de la Suceava, unde obține Premiul special al juriului. În același an debutează cu înregistrări la Radiodifuziunea și Televiziunea Română.

În anul 1982 este prezent din nou la Suceava unde eucerește marea trofeu „Lira de aur”. La vârsta de 9 ani își sărbătorește ziua de naștere în Polonia, prezent la prestigiosul concurs internațional „H. Wieniawski” unde obține Premiul II, fiind și cel mai mic participant. În anul 1984 participă la concursul internațional „Kocian” din R. S. Cehoslovacă, unde obține Premiul I. Anul 1987 îl aduce, la concursul internațional de la Stresa — Italia, cel mai prestigios trofeu: Premiul I absolut și „Cupa de aur”.

În prezent, Dănuț Vornicelu este elev în clasa a VII-a la Liceul de muzică „George Enescu” din București, unde îl are ca profesor pe violonistul Adrian Buliga, primind și îndrumări speciale de la prestigiosul pedagog Ștefan Gheorghiu care a dat scenei românești pe cei mai renumiți violoniști.

Olga CHRÎȘTIUC

Ecouri

Tescani — Orfeul moldav — un omagiu adus unuia dintre marile spirite creatoare ale culturii noastre, un omagiu închinat deschiderii pe care arta enesciană le-a propus muzicii românești și universale.

Din acest lăcaș de istorie românească, fremătând de mărturie culturii noastre naționale, muzica emană parcă un plus de trăire, de vibrație emoțională, căci, în peisajul mirific al Tescanilor teritoriului muzicului Enescu apare alt de adinc marcat.

Așa cum era și firesc, și la această eră, evocarea personalității enesciene a polarizat întreaga desfășurare a programului. Enescu compozitorul — văzut prin prisma literaturii sale vocale camerală, (prilejuind și audierea unor pagini inedite) dar și prin căldura nostalgică a Baladei, cu ambianța sa degajată parcă de tabloul acestor mealeaguri moldave, Enescu violonistul — cel care, de la vârsta copilăriei a intrat parcă în legenda artei interpretative; o asemenea evocare s-a lăsat întrezărită din evlăuită, celor doi foarte tineri violoniști Alexandru Tomescu și Dan Claudiu Vornicelu, tălmăcind în compania orchestrei simfonice băcăuane, conduse de Ovidiu Bălan — partituri cărora și Enescu le-a decupat cindva nobletea.

Enescu muzician al epocii sale, al harului și profesionalismului — omagiat prin zestre de frumusețe și prin bogăția de sensuri a muzicii, prin acel adevăr intrupat în sunete, pe care un public numeros, atent și apropiat i-a primit cu îndelungi aplauze.

Anca Ioana ANDRIESCU

Pentru prima oară la Tescani chiar dintru început mare e-mecat aceste plăceri unuite, cu frumusețea lor mirific innoabilă de prezenta totostăpînitoare a muzicii. Sărbătorirea lui Enescu — a acestui astru între astri, în aceste locuri saturate de istorie, de amintiri purtătoare, prin vremuri, ale flăcării culturii, a oferit pentru a VIII-a oară iubitorilor de muzică băcăuani sau de pe alte meleaguri alături de capodopere ale „Orfeului moldav”, creații aparținând marilor maestri ai muzicii universale: Bach, Mozart, Brahms, Weber etc.

Salutări inițiativa organizatorilor de a invita alături de interpreți reputați, de mult intrați în

esențială și pură, magia artei enesciene continuă și va continua să fascineze generații întregi de muzicieni și auditori, grație geniului cu care compozitorul înalță monumentele sonore, pătrunzând tainele fundamentale ale sufletului românesc cu o covârșitoare originalitate. Păstrarea nealterată a spiritului enescian în locurile unde a trăit și creat, menținerea, mereu vie, în conștiința noastră a „marilor muzici”, iată motivele care mobilizează forurile culturale locale și instituțiile specializate să organizeze în fiecare toamnă, la Tescani, manifestarea „Enescu — orfeul moldav”, ajunsă acum la a VIII-a ediție.

Derularea celor trei concerte — între 4—6 septembrie a.c. — a probat afit popularitatea de care se bucură manifestarea, cit și multiplele posibilități de compunere a programelor, incluzind tot felul de genuri muzicale. Astfel, concertul de deschidere a propus o paralelă oarecum derutantă între „Lirica vocală enesciană și jazz”, juxtapunind două entități stilistice complet deosebite, dar farmecul muzicii autentice a spulberat fără echivoc această speculație.

Mai întâi, soprana Georgeta Stoleriu ne-a captivat cu naturalitatea vocii ei, în cele patru lieduri op. 14 de G. Enescu, interpretate cu distilate nuanțe, vizind cu subtilitate poezia cîntecului. Atit „Vocație de femeie”, „Gînd de mamă” și mai ales „Plăoia” și „Cîntecul indian” ne-au relevat o artistă ce știe să pătrundă cu abilitate în celula expresivă a partituri, descoperindu-i suflul, caracterul și fiorul particular. Numeroasele moduli delicate în frazare și în detaliu semnificativ i-au permis sopranei o emoționantă desfășurare a muzicii, plină de culoare și sentiment.

La rîndul ei, Ruxandra Donose a probat minunate resurse vocale, spontaneitate și un realism deosebit al vocii ei calde, catifelate, de „mezzo” care izbutește cu ușurință să dea contur suav cîntecelor „Deșertul”, „Galopul” și „Suspin”. Se întreve, însă, și forța dramatică a acestei fete, ce-și stăpînește vocea cu știință, tensionînd-o sau temperînd-o cu vădită veridicitate, agrementînd-o cu bogate rezonanțe.

Tenor cu bune disponibilități și neîndoiebnice calități, Cristian Mihăilescu și-a valorificat partiturile („Să schimbăm vorba”, „Cîntecul pădurii”) cu talent, dar și cu unele inegalități.

O anume incertitudine am notat-o și în dreptul basului Viorel Ciurdea, preocupat mai mult de forța emisiunii vocale, decît de relevanța melodică a celor două cîntece interpretate („Dar de Anul Nou” și „La demoiselles de paretseuses D'ecrire a leurs amy”). În ciuda unor sunete intempestive, solistul a demonstrat claritate și expresivitate în desfășurarea liniei melodice, un anume colorit al cîntului. Toți cei patru soliști au fost însoțiți cu discreție și sensibilitate de pianistele Inna Onescu și Silvia Savu, contribuind sîngincios la instituirea acelei vieți imaginative a cîntecelor enesciene. Anemia

de sunet a pianinei acopanitoare a coborît (uneori chiar a alterat) intonairea fluxului muzical.

Pe cealaltă dimensiune — a jazzului — Formația Opus 4, condusă de Dan Mîndrilă, ne-a relevat o minunată estetică, evoluția orchestrei dovedindu-se capabilă să suscite un interes considerabil pentru evoluția unuia dintre puținele genuri de artă ale secolului XX, neîndatorate cu nimic culturii clasice. Stilul Formației Opus 4 izvorăște din genul „blues”, în care partiturile nu joacă un rol prea mare în economie reprezentativă. În schimb, capacitatea de a jubila, ritmica și elanul probează o disciplină a sufletului la toți concertanții, o frumoasă expresie a valorii și semnificațiilor, o flexibilitate a sonului și o nensalanță avîntată, dar și relaxată. Opus 4 nu pare a fi un grup orchestral ci o înfrînare de soliști creatori, ce știu să perforeze mereu pasajele de ansamblu cu solo-uri, percutind acele talazuri de riff orches-

Tescani-Bacău

Enescu - „Orfeul moldav”

tral nu cu trucuri, ci cu substanță melodică. Ceea ce se relevă în interpretarea formației sînt doar configurațiile bucăților muzicale. Ritmul, dinamica, mecanismul și efectele rezultă din imbinarea originală de creație solistică și exuberanță colectivă, conduse cu abilitate spre consolidarea consensului, într-o viziune simbolică de jazz suprarafinat în stilizarea aluziilor. De altfel, fiecare component este un virtuoz al instrumentului său, iar pianistul Mircea Tiberian și clarinetistul-saxofonist Nicolae Simion sînt și compozitori talentați, lucrările lor dovedind fertile preocupări în acest domeniu. Concertul serii s-a bucurat de prezentarea de un marcat profesionalism al compozitorului Eugen Pricope și al poetului C. Th. Ciobanu, exeget cu o vastă informație în privința vieții și operei lui George Enescu.

Cel de al doilea concert al manifestării a fost unul de uimitoare virtuozitate și larg dăruitoare bucurie estetică, prin prezența pe podium a Trio-ului Syrinx și al clarinetistului Aurelian Octav Popa, personalitate de primă mărime în peisajul muzicii românești contemporane.

Propunînd un program aș zice con-

trapunctiv, trio-ul Syrinx (laureat al concursurilor de la Langollen — Anglia, Stressa și Ancona — Italia și Martigny — Elveția), a interpretat cu mare elevație Suita în la minor de G. Ph. Telemann, demonstrînd o siguranță, o precizie și o mobilitate a dialogului expresiv de o limpezime și simplitate greu de imaginat, „smulgînd” efectiv rafale de aplauze unui public cucerit de virtuozitatea formației. Am urmărit, apoi, cu încintare noua punere în pagină a „Concertino”-ului de Viorel Munteanu, lucrare amplă care realizează o interesantă sinteză între limbajul modern, contrastant și filoaenele muzicale românești, într-o complexitate polifonică greu de bănuț pentru o partitură destinată exclusiv unui trio de suflători. Îmbinînd judicios caracterul cameral al lucrării cu cel concertistic, compoziția lui Viorel Munteanu conține momente de largă expresivitate melodică, pasaje solistice de mare viteză instrumentală, animate

de bogate diversificări timbrale, ritmuri sprintare, voci doinite, mișcări fugate, vioale și elegante.

Ascultînd, din nou, această formație compactă, (Dorel Baicu, Dorin Gliga, Pavel Ionescu), putem spune că s-a cristalizat, la ora actuală, un stil Syrinx de interpretare, pe care l-am putea numi TORENTIAL, dar de elevat rafinament și remarcabilă ingeniozitate. Mecanismul formației este puternic, hotărît, capabil să contureze în tușe stilistice — cînd accentuate, cînd delicate — sensul general și de amănunt al paginilor muzicale, cu un dozaș cizelat al melosului și al cascadelor de sunete repezi, atent gîndite în tensiuni și contraste coloristice.

Evoluția clarinetistului Aurelian Octav Popa (cu un program special realizat pentru a fi prezentat la Berlin cu prilejul aniversării atestării documentare a orașului), ni s-a înfățișat, din nou, ca un muzician inspirat, cu o imaginație prodigioasă, ca un defrișător de imagini inedite, un poet cu o sensibilitate covârșitoare. În viziunea sa „Marele duo concertant” de C. M. V. Weber, Sonata nr. 2 în Mi bemol Major de I. Brahms și o Sonată de Fr. Poulenc au căpătat dimensiuni uimitoare,

în care Enescu privea stelele pentru a desluși înțelesuri ale cosmosului pe care să ni le traducă în sunete. La campania dintre Occident și Orient, Enescu creează sinteza așa cum și alte spirite românești au făcut-o.

Este impresionantă grija organelor locale pentru acest așezămint, și nu mai puțin impresionantă participarea publicului localnic.

Sub semnătura competență și dăruită a muzicologului Eugen Pricope, expozite muzeului sînt explicate în același spirit de Alexandru Popovici, directorul așezămîntului, o gazdă greu de înlocuit.

Participarea Orchestrei Simfonice din Bacău, animată cu dragoste de spiritul creator al dirijorului și directorului ei, Ovidiu Bălan, a ilustrat oaspeții, asigură fiecarei ediții a „Orfeului moldav” o atmosferă elevată.

Cred că nu avansează prea mult dacă aș vedea într-un viitor cit mai apropiat, an de an, o integrare a operei enesciene la care să participe Occidentul și Orientul, în acest loc înverzit, lîngă apă, inundat în lumină, în care să perpetuăm, la nesfîrșit, deslîșiri, în „Pace bună, pace blîndă... spre-a slăvi pe cel curat la suflet. Cu el este viața”.

Paul STAIU

Sînt neprețuite momentele în care un artist simte că-și onorează cu adevărat menirea; pentru mine, fiecare prezență pe podiumul de la Tescani a însemnat un asemenea fericit prilej de înălțare spirituală. Îmi doresc să revin în acest binecuvîntat colț de lume, unde un public de o calitate unică m-a ajutat să-mi îndeplinesc una din cele mai nobile îndatoriri de artist și de român: omagierea geniului enescian.

Georgeta STOLERIU

Zilele Orfeului moldav au în program lucrări de Enescu — de cunoscută înălțare a minții, pe versuri de Carmen Sylva, în interpretarea Georgetei Stoleriu și a Ruxandrei Donose, dar și piese din literatura muzicală universală — lucrări ce au o legătură intrinsecă fie cu perioada în care a trăit compozitorul, fie cu afini-

grafe iscusinței cu care solistul știe să deruleze ideile muzicale, făcîndu-le să izbucnească, să năvălească cu o forță creatoare neîfrîntă. Aurelian Octav Popa reușește o subtilă analogie între proporția și echilibrul extraordinar al nuanțelor, dîndu-le o expresivitate profundă, și o vervă scăpătoare, o consistență și veridicitate deosebită, subliniînd cu accentuat relief pulsațiile partituri.

Pianista Cristina Stănescu l-a însoțit cu muzicalitate și un risipitor lux de sonorități calde, creatoare ale unei atmosfere de excepțional concert instrumental.

Concertul Syrinx-ului și al clarinetistului Aurelian Octav Popa s-a bucurat de o izbucnit și atent intelectuală prezentare a distinsului critic muzical Anca Ioana Andriescu.

Ultimul concert al manifestării a evoluat pe paralela Enescu — Bach — Mozart, restituind pagini de larg suflu elegiac („Balada” de G. Enescu), de gîndire polifonică și construcție perfectă, nemaîntîlnită în istoria muzicii („Concertul pentru vioară și orchestră în Mi major de I. S. Bach), de profunzime și candoare a genului concertistic („Concertul nr. 5 pentru vioară și orchestră de W. A. Mozart), precum și a unuia dintre templele gîndirii clasice, cuprins în marea trilogie simfonică (Simfonia nr. 40 în sol minor de Mozart). Toate aceste lucrări sînt perle de unică splendoare prin adîncimea simțirii, originalitatea gîndirii și individualitate aparte, scăpări solare ale inspirației, care au făcut pe cei trei mari maestri ai artei muzicale să pășească cu maiestruozitate de corifei peste secole și decenii.

Soliștii concertului au constituit prezențe evocatoare pentru timpuria afirmare a genilor lui Mozart și Enescu. În primul concert (cel al lui I. S. Bach) violonistul de 11 ani Alexandru Tomescu a probat calități indiscutabile, s-a prefigurat ca o mare speranță a violonisticii, chiar dacă au existat unele arcuri aproximative, explicabile la această vîrstă.

Orchestra simfonică din Bacău a pus punctul final manifestării, prin rostirea elevată a unuia din marile simfonii ale „Trilogiei” mozartiene, cea purtînd numărul de catalog 40, în sol minor. Pasajele cu vibrație dramatică, uneori tragică, au fost subliniate cu adîncă emoție de simfonicul nostru, avînd la pupitrul pe Ovidiu Bălan, un dirijor care știe să obțină limpezime, precizie, robustețe a ritmului și o largire spre infinit a gamei de nuanțe. Place și impresionează energia cu care șeful de orchestră stabilește raporturi valorice între contraste și plasticitatea detaliului, subordonînd cu abilitate întru totul material arhitecturii textului, înțelegîndu-l în exacte și restituirii la înalt nivel artistic, reușind, totodată, să imprime o adevărată coeziune colectivului de interpreți. Să notăm, în încheiere, contribuția de cunoaștere și sensibilitate a Elenei Zottoviceanu, care a pfeafat acest concert.

Vasile PRUTEANU

artistice puse sub genericul „Enescu — Orfeul moldav” mi-a prilejuit în fine bucuria revelării (căci le văzusem de altă ori în închiruire) lucrurilor acelea minunate: alea cu plozi, li-vada de meri și pruni, pădurea, „măiul Taziului”, cîmpia pe care Mihail Gora văzuse „grîul în soare”, încăperile în care Enescu a așternut pe hîrte ultimele pagini ale Oedip-ului său... Și în acest cadru poetic, muzeul care perpetuează memoria acestor doi, cei mai mari compozitori români, dar și a unui mediu de cărturi și susținători ai ideilor de libertate și unire în secolul trecut, de neamul iubitor de cultură al Rosetștilor.

În aceste tradiții bogate ale locului, se integrează inițiativa evocării lui Enescu prin cîte zile dedicate muzicii. În curtea interioară, pe care pașii lui au străbătut-o de altă ori, a răsunat alături de muzica românească contemporană, Mozart, Bach, Brahms etc.; au stat laolaltă valori afirmate ca formația băcăuană Syrinx și Orchestra simfonică dirijată de Ovidiu Bălan, artiști de renume ca Aurelian Octav Popa ca și reprezentanți ai celei mai tinere generații de interpreți: violoniștii Alexandru Tomescu și Dan Claudiu Vornicelu.

O primă audiere enesciană — piesa corală „Waldgesang” (Cîntec de pădure) a adus și o notă de inedit. Și ar fi meritoriu dacă fiecare ediție viitoare ar prileji audierea unei lucrări enesciene în premieră. Chiar dacă nu vor fi opus-uri esențiale (și desigur nu vor fi, căci capodoperele sînt cunoscute și definitiv stabilite) se cuvine să fie și ele cuprinse în patrimoniul enescian și unde ar fi mai nimerit să le auzim decît în acest loc privilegiat de amintirea maestrului. Așezămîntul „G. Enescu” de la Tescani ar adăuga astfel menirii sale și vocația de „laborator artistic”, de „studio experimental” în planul muzicii, așa cum și-a dobîndit-o, într-o măsură, în planul creației plastice. În această confluență a artelor se întregeste plenar destinația de trăire artistică și frumos al acestui lăcaș de cultură.

Elena ZOTTOVICEANU